

Επίσκεψη εργασίας πραγματοποιήσε σήμερα στις 10.00 το πρωί, στο Υπουργείο Παιδείας, ο Πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης, όπου προήδρευσε σύσκεψης στην οποία μετείχαν ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Παιδείας κύριοι Γιώργος Παπανδρέου και Γιώργος Πασχαλίδης, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου κ. Γιάννης Πανάρετος και υπηρεσιακοί παράγοντες.

* Μετά τη σύσκεψη που διήρκεσε πέραν των δύο ωρών, ο κ. Πρωθυπουργός πλαισιούμενος από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, προέβη σε δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους.

* Προηγήθηκε σύντομη προσφώνηση από τον Υπουργό Παιδείας κ. Γιώργο Παπανδρέου, η οποία έχει ως ακολούθως:

" Με ιδιαίτερη χαρά καλωσορίζουμε τον Πρωθυπουργό της χώρας, τον κ. Κώστα Σημίτη, στο Υπουργείο Παιδείας. Ένα Υπουργείο το οποίο γνωρίζει καλά και το οποίο αγαπά. Και είχαμε και την ευκαιρία, σήμερα το πρωί, να διαπιστώσουμε πόσο ακόμα ασχολείται με τα θέματα της Παιδείας και πόσο ακόμα τα αγαπά, κατά τη σύσκεψη στην οποία προήδρευσε ο κ. Πρωθυπουργός, όπου έγινε μία εξαντλητική και σε βάθος επισκόπηση όλων των θεμάτων που έχουμε στον προγραμματισμό μας, ενός απολογισμού έργου, καθώς και των στόχων και των προτεραιοτήτων που το Υπουργείο Παιδείας έχει θέσει.

Ευχαριστούμε τον κ. Πρωθυπουργό για την επίσκεψή του αυτή. Είναι μία επίσκεψη Πρωθυπουργού που παρόμοια είχε να πραγματοποιηθεί εδώ και 25 χρόνια. Και άρα είναι σημαδιακή για το χώρο της Παιδείας. Βεβαίως, εγώ δεν θα συνεχίσω να σας κουράζω με άλλες λεπτομέρειες και δίνω αμέσως το λόγο στον κ. Πρωθυπουργό, τον οποίο και πάλι ευχαριστώ".

** Ο Πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης, λαβών το λόγο, είπε τα εξής:

" Κυρίες και κύριοι, είναι η δεύτερη επίσκεψη την οποία πραγματοποιώ σε Υπουργείο. Η πρώτη ήταν στο Υπουργείο Εθνικής Αμυνας. Μετά την επίσκεψη αυτή στο Υπουργείο Παιδείας, θα ακολουθήσουν και άλλες επισκέψεις.

Αυτή είναι μία επίσκεψη εργασίας. Δεν είναι μία επίσκεψη εξαγγελιών ή μία επίσκεψη με την οποία τέμνονται κάποια άμεσα προβλήματα. Είναι επίσκεψη σχεδιασμού και όχι μία επίσκεψη η οποία έχει σκοπό την προπαγάνδα.

Στόχος της παρουσίας μου εδώ είναι να διαπιστώσουμε πώς προχωρεί η δουλειά στο Υπουργείο Παιδείας, πώς αντιμετωπίζονται τα προβλήματα, ποιά είναι η εξέλιξη των ενεργειών τις οποίες έχουμε αποφασίσει μέσα στα πλαίσια των κυβερνητικών οργάνων, τί σχεδιάζεται για το μέλλον. Και στον τομέα της Παιδείας όπως και σε πολλούς άλλους τομείς, η σημερινή εποχή απαιτεί δουλειά σε βάθος χρόνου, απαιτεί συνέπεια, συνέχεια. Και μόνο τότε έχει αποτέλεσμα.

Είμαι εδώ, μαζί με τους συνεργάτες μου, για να δώσουμε την προοπτική αυτής της δουλειάς, να εξασφαλίσουμε τη συνέχεια και τη συνέπεια.

Το Υπουργείο Παιδείας είναι ένα πάρα πολύ κρίσιμο Υπουργείο για την εξέλιξη της κοινωνίας μας. Γιατί στο τέλος του 20ου αιώνα διαμορφώνεται η Κοινωνία της Πληροφορίας. Εκείνο το οποίο κυριαρχεί ως ανάγκη είναι η γνώση, η πολυφωνία, οι διάφορες προσεγγίσεις πολιτισμικές στα διάφορα προβλήματα.

Η γνώση πάντα έπαιζε ρόλο στην εξέλιξη της κοινωνίας. Αλλά, αυτή την περίοδο, παίζει ακόμα μεγαλύτερο ρόλο από ποτέ άλλοτε. Και γι' αυτό η θέση της χώρας και στη γύρω περιοχή αλλά και γενικότερα θα εξαρτηθεί από το πόσο επιτυχημένη είναι η δουλειά η οποία θα πραγματοποιηθεί σ' αυτό το Υπουργείο.

Μία διάκριση στις κοινωνίες ήταν οι προνομιούχοι και οι μη προνομιούχοι, αυτοί που είχαν τα μέσα, αυτοί που δεν είχαν τα μέσα. Παραμένει σε ορισμένο βαθμό. Αλλά στη σύγχρονη κοινωνία υπάρχει κίνδυνος να προστεθεί μία νέα διάκριση: ανάμεσα σ' αυτούς που γνωρίζουν, που έχουν την πληροφόρηση, που έχουν τη δυνατότητα της προσαρμογής και σε εκείνους που δεν γνωρίζουν. Δεν γνωρίζουν τις νέες τεχνολογίες, τα νέα μέσα. Έχουν μεν κάποια παραδοσιακή γνώση, αλλά έχουν έναν ιδιότυπο αναλφαβητισμό. Και εδώ στο Υπουργείο Παιδείας πρέπει να

εξασφαλίσουμε στον ελληνικό λαό αυτή την καινούργια γνώση, η οποία θα του δώσει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει τις παγκόσμιες οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Η Παιδεία την οποία πρέπει να δώσει το Υπουργείο Παιδείας, δεν είναι μία Παιδεία η οποία εξαντλείται σε κάποια μέτρα σε σχέση με το μαθητικό δυναμικό ή το διδακτικό προσωπικό. Η Παιδεία αυτή είναι κάτι πολύ ευρύτερο και γι' αυτό, τη δουλειά που γίνεται εδώ, πρέπει να τη δούμε ως ένα σύνολο. Πρέπει να συναρτήσουμε τις διάφορες ενέργειες οι οποίες να δώσουν μία καλύτερη ποιότητα στον άνθρωπο, περισσότερες δυνατότητες και περισσότερες ικανότητες. Αυτό απαιτεί προσπάθεια, αυτό απαιτεί στέρησης, αυτό ενέχει δυσκολίες. Αλλά πρέπει να ξέρουμε ότι η κοινωνία, η σύγχρονη ελληνική κοινωνία, δεν θα προκόψει αν δεν κάνουμε αυτή την προσπάθεια και δεν έχουμε και τη θέληση να αυξήσουμε κατά πολύ την ποιότητά μας.

Έχουν γίνει στο παρελθόν απ' αυτήν την Κυβέρνηση πολλές θεσμικές παρεμβάσεις. Σ' αυτό το πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί πρέπει να συνεχίσουμε. Το πρόβλημα το οποίο συναντάμε είναι γνωστό. Είναι γνωστό εδώ και χρόνια. Η Παιδεία όπως παρείχεται και παρέχεται, δεν αρκεί. Υπάρχουν νέα προβλήματα από την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και από την αλλαγή της τεχνολογίας. Το πιο απλό παράδειγμα είναι βέβαια οι Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, η Κοινωνία της Πληροφορίας. Το σχολείο πρέπει να δείξει στα παιδιά τι σημαίνει αυτή η Κοινωνία της Πληροφορίας και να τους δώσει τις δυνατότητες να αντιμετωπίσουν αυτή την εξέλιξη.

Υπάρχουν όμως και πιο σύνθετα παραδείγματα. Η τεχνολογική εκπαίδευση πριν εξήντα χρόνια δεν έπαιζε το ρόλο που παίζει σήμερα. Και άρα ιδρύματα τα οποία πριν εξήντα ή ογδόντα χρόνια δεν είχαν τόσο μεγάλη σημασία, σήμερα έχουν πολύ μεγάλη σημασία. Και τρόποι εκπαίδευσης οι οποίοι σχετίζονται με την τεχνολογία έχουν μεγάλη σημασία.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό σημαίνει νέους κανόνες, νέους τρόπους με τους οποίους πρέπει να λειτουργούμε. Και δεν έχουμε προσαρμοσθεί ακόμη σ' αυτούς τους κανόνες. Έχουμε πολλές φορές τους παλιούς δικούς μας, οι οποίοι βρίσκονται σε σύγκρουση με τους νέους κανόνες και η σύγκρουση αυτή δημιουργεί και κοινωνικές εντάσεις. Δεν μπορούμε να απαρνηθούμε τη νέα πραγματικότητα και πρέπει να προσαρμοσθούμε. Ιδού λοιπόν ένα πρόβλημα μεγάλης προσαρμογής που πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

Έχουμε ορισμένες αρχές. Βασική μας αρχή είναι η υποστήριξη της Δημόσιας Παιδείας σε όλες τις βαθμίδες. Μιας Παιδείας κοινωνικά δίκαιης, ποιοτικά αναβαθμισμένης, σύγχρονης και αποτελεσματικής. Μιας Παιδείας η οποία εξασφαλίζει - και γι' αυτό θέλω να τονίσω το "κοινωνικά δίκαιης" - σε όλους τους Έλληνες πολίτες τις ίδιες δυνατότητες. Μια Παιδεία η οποία προσπαθεί να παρέχει σε όλους τις ίδιες ικανότητες. Γι' αυτό και η οικονομική διάσταση του εκπαιδευτικού ζητήματος είναι ιδιαίτερα σημαντική. Και πρέπει συνεχώς να εξετάζουμε και τους πόρους, αλλά λόγω της γενικής κατάστασης, ιδίως την ποιοτική αναδιάρθρωση των δαπανών, έτσι ώστε να επιτυγχάνουμε περισσότερα και καλύτερα αποτελέσματα.

Σε όλο αυτό το πλαίσιο παίζουν και τεράστιο ρόλο οι παιδαγωγοί, οι εκπαιδευτικοί, αυτοί οι οποίοι καθορίζουν την πορεία της Παιδείας. Είναι η ψυχή του εκπαιδευτικού συστήματος. Και γι' αυτό πρέπει να υπάρξει επιστημονική, παιδαγωγική και οικονομική υποστήριξη τους.

Έχουμε ορισμένους βασικούς στόχους. Θέλουμε να εκσυγχρονίσουμε, θέλουμε να επιμορφώσουμε τους εκπαιδευτικούς, θέλουμε να αξιολογήσουμε το εκπαιδευτικό έργο, να αποκεντρώσουμε τη λειτουργία της Κεντρικής Διοίκησης σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Θέλουμε να κάνουμε πολλά, ώστε όλο αυτό το σύστημα να δουλέψει καλύτερα.

Προϋπόθεση σ' αυτό είναι να υπάρχει μία ευρύτερη συνεννόηση. Και γι' αυτό πρέπει θεσμοί - όπως το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας - να συνέλθουν, να λειτουργήσουν.

Συμφωνήσαμε με την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ότι η πρώτη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας θα πραγματοποιηθεί περί τα τέλη Σεπτεμβρίου. Το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας θα συζητήσει, στη συνεδρίασή του αυτή, μεταξύ άλλων και το θέμα του Εθνικού]

Απολυτηρίου. Πρέπει να υπάρξει και διακομματική συνεννόηση. Ο Υπουργός Παιδείας, ο κ. Γιώργος Παπανδρέου, ανέλαβε να συγκαλέσει τη Διακομματική Επιτροπή και να συζητήσει στη Διακομματική Επιτροπή το Εθνικό Απολυτήριο.

Ένα από τα θέματα τα οποία συζητήσαμε σήμερα και θα αναφερθώ σε μερικά είναι η προώθηση των έργων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Όπως ξέρουμε όλοι, υπήρχαν πολλές αδυναμίες. Και οι αδυναμίες αυτές οι οποίες εντοπίστηκαν εδώ, στο χώρο, δεν είναι ειδικές του χώρου. Οφείλονται στο γεγονός ότι στη Διοίκησή μας είχαμε εμπειρία για την εκτέλεση έργων οικοδομικών, κατασκευής οικοδομών. Αλλά δεν είχαμε σχεδόν καμία εμπειρία και δεν είχαμε προπαντός τους σχετικούς μηχανισμούς, για την εκτέλεση των λεγομένων "μαλακών υποδομών". Δηλαδή, υποδομές οι οποίες αφορούν εκπαιδευτικές λειτουργίες ή γενικά τις παρεμβάσεις στην κοινωνία. Έχουν γίνει ήδη σημαντικά βήματα.

* Και όπως ίσως έχετε πληροφορηθεί, η τελευταία επιτροπή παρακολούθησης ενέκρινε δώδεκα δράσεις οι οποίες αφορούν προγράμματα 130 δισεκατομμυρίων.

* Δύο δράσεις που αφορούν προγράμματα 40 δισεκατομμυρίων, πρόκειται μετά από ορισμένες διευκρινίσεις να εγκριθούν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

* Και οι υπόλοιπες δράσεις για την απορρόφηση του συνόλου των πόρων πρέπει να ετοιμασθούν, να υποβληθούν στην επιτροπή παρακολούθησης και να υπάρξουν οι σχετικές αποφάσεις, ελπίζουμε μέχρι το τέλος του χρόνου. Η εντολή είναι να κλείσουμε όλη αυτή τη διαδικασία της αρχικής έγκρισης των δράσεων μέχρι το τέλος του χρόνου, γιατί το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι η "ραχοκοκκαλιά" για να προωθήσουμε τα έργα που αφορούν την Παιδεία.

* Αυτές οι δράσεις οι οποίες έχουν εγκριθεί αφορούν τις ξένες γλώσσες. Και αναφέρω όλα αυτά (γιατί είπα πριν για τη "ραχοκοκκαλιά") για να δείτε το εύρος και τους στόχους. Αφορούν επίσης την αγωγή Υγείας και Περιβάλλοντος, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την κινητικότητα των εκπαιδευτικών και των μαθητών, τις βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ, τα δίκτυα διασύνδεσης των Πανεπιστημίων, την πρακτική άσκηση των φοιτητών στη Βιομηχανία.

Οι δράσεις οι οποίες πρόκειται να εγκριθούν μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα, αφορούν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (ένα τεράστιο θέμα), τη διασύνδεση των ΑΕΙ και των ΤΕΙ με την παραγωγή (επίσης ένα πολύ σημαντικό θέμα).

Κατά πρώτον, λοιπόν, να προχωρήσουμε στην εφαρμογή των έργων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και να έχουμε ολοκληρώσει αυτή τη δουλειά μέχρι το τέλος του χρόνου.

Ένα δεύτερο σημαντικό βήμα που έχει ξεκινήσει εδώ στο Υπουργείο Παιδείας είναι το νέο σύστημα του Εθνικού Απολυτηρίου. Αυτό δεν αφορά μονάχα τις εισαγωγικές εξετάσεις στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Αφορά, λόγω των ελαττωμάτων αυτών των εξετάσεων, τη διαμόρφωση του Λυκείου με έναν τέτοιο τρόπο, ώστε να μην είναι μόνον ένας χώρος προετοιμασίας των εξετάσεων, όπως δυστυχώς έχει εξελιχθεί, αλλά να είναι ένας χώρος πραγματικής εκπαίδευσης. Το αίτημα για έναν άλλο τύπο εξετάσεων είναι ένα αίτημα παλιό. Προέκυψε αφού διαπιστώθηκε ότι ο τύπος αυτός των εξετάσεων - γιατί χρειάστηκε κάποιος καιρός να διαπιστωθεί - οδηγεί σε μία αποστήθιση και δεν αναπτύσσει την κριτική σκέψη. Και στόχος μας είναι να έχουν τα παιδιά κριτική σκέψη. Χωρίς κριτική σκέψη, δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της ζωής, ούτε βέβαια του επαγγέλματός τους. Και γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να διαμορφώσουμε αυτή την τελευταία φάση, με τέτοιο τρόπο, ώστε το Λύκειο να παίξει ένα ρόλο.

Όπως ξέρετε, έχει αποφασισθεί εδώ και λίγο καιρό, το Εθνικό Κεφάλαιο Παιδείας. Το Εθνικό Κεφάλαιο Παιδείας είναι - ας το πω έτσι - ένα Ταμείο ή ένα απόθεμα πόρων από το οποίο θα προκύπτουν νέοι πόροι. Πόροι οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν για καινοτόμες δραστηριότητες στα Πανεπιστήμια, υποδομές, εξοπλισμό, τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα χρησιμοποιηθούν για δραστηριότητες οι οποίες δεν καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό, ο οποίος δυστυχώς είναι πάντα περιορισμένος.

Συμφωνήσαμε με την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ότι όλες οι νομικές ρυθμίσεις οι οποίες είναι απαραίτητες για να αρχίσει να "τρέχει", να ολοκληρωθεί το σύστημα μέσα στο καλοκαίρι, πρέπει να γίνουν, ώστε τα χρήματα να είναι διαθέσιμα από την αρχή του επόμενου χρόνου.

Το Εθνικό Κεφάλαιο Παιδείας είναι ύψους 200 δισεκατομμυρίων (από αυτά θα προκύπτουν τόκοι, οι οποίοι θα είναι της τάξης των 20 - 25 δισεκατομμυρίων το χρόνο). ./.

Ένα τρίτο σημαντικό πρόβλημα είναι το νέο πλαίσιο οικονομικής αυτοτέλειας και ευθύνης των Πανεπιστημίων. Πρέπει τα Πανεπιστήμια να έχουν μεγαλύτερη αυτονομία. Αλλά όχι μονάχα αυτονομία. Και η αυτονομία συνδέεται με ευθύνη. Πρέπει να μπορούν να διαχειρίζονται ελεύθερα τους πόρους τους, αλλά πρέπει να τους διαχειρίζονται ελεύθερα, με περισσότερη ευθύνη απέναντι στους στόχους που έχουν, με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και με φροντίδα να περιορισθούν οι δαπάνες. Το όφελος να είναι το δυνατόν μεγαλύτερο σε σύγκριση με το κόστος το οποίο υπάρχει.

Συμφωνήσαμε, λοιπόν, ότι θα πρέπει μέχρι τη Σύνοδο των Πρυτάνεων η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 14 - 15 Ιουνίου, να υπάρχουν κάποιες προτάσεις από πλευράς του Υπουργείου, τις οποίες θα παρουσιάσει ο Υπουργός στη Σύνοδο των Πρυτάνεων, για να αρχίσει αυτή η συζήτηση και να κλείσουμε με τη Σύνοδο των Πρυτάνεων, το ταχύτερο δυνατό.

Θα δω και εγώ τους Πρυτάνεις για να συζητήσω και αυτό και κάποια άλλα προβλήματα.

Ένα γνωστό θέμα στον τόπο είναι οι Βιβλιοθήκες. Είναι το θέμα της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Χρειάζεται να κάνουμε μια προσπάθεια για να αποκτήσουμε μία σύγχρονη Εθνική Βιβλιοθήκη και γενικά να λειτουργήσουν οι Βιβλιοθήκες.

Μέσα στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης προβλέπονται για ορισμένα - όχι για την Εθνική Βιβλιοθήκη - προγράμματα κάποια χρήματα. Εν πάση περιπτώσει, για την Εθνική Βιβλιοθήκη συμφωνήσαμε ότι πρέπει να ρυθμισθούν τα θέματα που βρίσκονται σε εξέλιξη για την απόκτηση χώρου, για νέα λειτουργία της Βιβλιοθήκης. Και όλα αυτά, όσον αφορά τη μελέτη, να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τέλος του χρόνου.

Ένα μεγάλο θέμα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση είναι το θέμα των προγραμμάτων, της αναμόρφωσής των, το θέμα των νέων βιβλίων. Έχει ήδη εκπονηθεί από το Υπουργείο Παιδείας και θα εφαρμοσθεί ένα νέο σύστημα και από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (το οποίο επίσης βρίσκεται υπό αναμόρφωση). Έχει γίνει η προεργασία γι' αυτό το νέο σύστημα: για την εκπόνηση των προγραμμάτων και τα νέα σχολικά συγγράμματα.

Πρέπει να φύγουμε από τις παλιές γραφειοκρατικές διαδικασίες, τις δύσκολες διαδικασίες. Πρέπει να υπάρχει μία μεγαλύτερη πληθώρα προσφοράς σχολικών βιβλίων. Πρέπει να υπάρχουν πιο εκσυγχρονισμένα προγράμματα και προγράμματα τα οποία προσαρμόζονται στις τοπικές συνθήκες.

Συμφωνήσαμε ότι θα πρέπει η διαδικασία αυτή να τελειώσει μέσα στο χρόνο, δηλαδή η διαμόρφωση του καινούργιου συστήματος. Προβλέπεται η χρηματοδότησή του από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Όπως είπα, οι δράσεις θα πρέπει να περάσουν από την επιτροπή παρακολούθησης μέχρι τέλος του χρόνου. Δηλαδή, η ελπίδα είναι η προσπάθεια και η επιδίωξη μέχρι το τέλος του χρόνου, να μπορέσουμε να έχουμε δημιουργήσει όλες τις προϋποθέσεις να βάλουμε την καινούργια δουλειά μπροστά.

Ανέφερα ήδη ότι ένα από τα θέματα που χρηματοδοτούνται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είναι η Επιμόρφωση. Έχουμε διατυπώσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα Επιμόρφωσης. Πρέπει να ρυθμισθούν και κάποιες λεπτομέρειες. Η συμφωνία είναι να έχει διατυπωθεί το σύνολο αυτών των λεπτομερειών και να αρχίσει να εφαρμόζεται από τις αρχές του Φθινοπώρου.

Υπάρχουν ακόμα σε εξέλιξη οι προσπάθειες για τα Μορφωτικά Κέντρα Στήριξης των Εκπαιδευτικών. Και στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης προβλέπεται μία τέτοια δράση. Είναι μια δουλειά που και αυτή πρέπει να έχει ολοκληρωθεί στο σχεδιασμό της, στο τέλος του χρόνου ώστε να αρχίσουν να λειτουργούν ορισμένα από αυτά (τα ΜΟΚΕΣΕ).

Επίσης με αφορμή αυτό το γεγονός θέλω να αναφερθώ και στο Κέντρο Εκπαίδευσης Έρευνας και Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου. Είναι κάτι πολύ σημαντικό, γιατί το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο δουλεύει πάνω στα προγράμματα της Παιδείας. Και χρειάζεται ένα Κέντρο το οποίο να ερευνά πώς δουλεύει το σύστημα της Παιδείας, ποιά είναι η απόδοσή του, ποιά είναι η αποτελεσματικότητά του, αν συντελεί στην κοινωνική δικαιοσύνη, αν συντελεί στην ανάπτυξη. Του Κέντρου αυτού προϊστάται ο κ. Αλέξης Δημαράς. Θα πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο μια Έκθεση

για την πορεία της Παιδείας που να απαντά σ'αυτά τα ερωτήματα. Και θα πρέπει - και σ'αυτό συμφωνήσαμε - να δοθούν εντολές να γίνονται και ορισμένες ειδικές έρευνες για να γνωρίσουμε την κοινωνιολογική και οικονομική πραγματικότητα της Παιδείας που είναι το Αλφα και το Ωμέγα για ένα σωστό σχεδιασμό.

Ένα μεγάλο θέμα το οποίο είναι ανοικτό είναι η Διοικητική Αποκέντρωση. Συμφωνήσαμε με την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας να υποβάλει προτάσεις στην Διακομματική Επιτροπή, διότι τα θέματα Διοίκησης της Παιδείας υπήρξαν πάντα αντικείμενο αντιθέσεων ανάμεσα στα κόμματα. Κακώς υπήρξαν αντικείμενα αντιθέσεων. Υπάρχει μία νοοτροπία ότι πρέπει να υπάρχει κάποιος έλεγχος των εξελίξεων από πλευράς των κομμάτων που είναι μία τελείως λανθασμένη νοοτροπία. Αυτή η κομματική παρέμβαση είναι μία παρέμβαση πολύ αρνητική για την Παιδεία. Δεν επιτρέπει μία δουλειά η οποία να αναπτύσσει ικανότητες και δεν επιτρέπει βέβαια και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών με βάση τις ικανότητές τους. Πρέπει να προχωρήσουμε σε άλλα σχήματα. Έχουν γίνει βήματα και έχουν γίνει μερικά ουσιαστικά βήματα, αλλά πρέπει να γίνουν ακόμη περισσότερα. Και γι'αυτό να τα συζητήσουμε αυτά στη Διακομματική Επιτροπή.

Θέλω να αναφερθώ επίσης στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου για την Ειδική Αγωγή. Έχει συγκεντρωθεί ήδη το υλικό. Και πρόκειται μέσα στο καλοκαίρι να παρθούν οριστικές αποφάσεις για τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου.

Πρέπει να διατυπωθούν και νέοι κανόνες σε σχέση με τη ξενόγλωσση εκπαίδευση και την ιδιωτική εκπαίδευση. Ξέρουμε ότι οι ρυθμίσεις είναι παλιές, χρονολογούνται από το 1940! Οι κύριοι συνάδελφοι ανέλαβαν την υποχρέωση, ταχύτατα, μέχρι τέλος του χρόνου, να διαμορφώσουν ένα νέο σχέδιο γι'αυτά τα θέματα, για να μπορέσουμε να αρχίσουμε μία συζήτηση και με τους φορείς και να υπάρξει ένα κοινά αποδεκτό πλαίσιο.

Θέλω και μία λέξη να πω, επειδή υπάρχει στον "αέρα" πάντα αυτό το θέμα των δημοσίων και ιδιωτικών Πανεπιστημίων.

* Εγώ θέλω να εξάρω και να τονίσω την προσφορά των ελληνικών Πανεπιστημίων που είναι δημόσια, στην ανάπτυξη της χώρας. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μία συνταγματική ρύθμιση. Η συνταγματική αυτή ρύθμιση είναι δεσμευτική, είναι γνώμονάς μας και αποτελεί καθοδήγηση για την πολιτική μας.

* Εμείς εκείνο το οποίο θέλουμε είναι μία Δημόσια Παιδεία υψηλών απαιτήσεων, αποτελεσματική και κοινωνικά δίκαιη.

Τα δημόσια Πανεπιστήμια παρουσιάζουν προβλήματα. Μπορούν όμως με τις κατάλληλες μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές - και αναφέρθηκα σε ένα πρόβλημά: στο της αυτονομίας της διαχείρισης των πόρων - να διαδραματίσουν ένα καιρικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου. Στο πλαίσιο αυτό που καθορίζει το Σύνταγμα, θα συνεχίσουμε εμείς να δραστηριοποιούμεθα.

Το συμπέρασμα απ'όλα αυτά, επειδή πιστεύω ότι αρκετά μίλησα για ειδικά θέματα, είναι ότι το Υπουργείο Παιδείας έχει ξεκινήσει μία πολύ καλή δουλειά. Η δουλειά όμως αυτή πρέπει να συνεχισθεί και να ολοκληρωθεί, για να φέρει αποτέλεσμα, για να φανεί, για να αρχίσουν να λειτουργούν τα πράγματα διαφορετικά. Χρειάζεται διάλογος με τους ενδιαφερόμενους, χρειάζεται διάλογος με τα κόμματα. Χρειάζεται - όπως είπα στην αρχή - προσπάθεια με προοπτική, με συνέπεια και συνέχεια. Η Παιδεία είναι η απαίτηση του μέλλοντος. Μία απαίτηση η οποία δεν μπορεί να περιμένει. Οφείλουμε να απαντήσουμε αξιόπιστα στην πρόκληση την οποία μας θέτει η αλλαγή της παγκόσμιας οικονομίας, η αλλαγή της τεχνολογίας, η αλλαγή των συνθηκών οι οποίες καθορίζουν την πορεία της χώρας μας. Η αξιόπιστη απάντηση θα ξεκινήσει κυρίως από το Υπουργείο Παιδείας, διότι εδώ θα θέσουμε τις βάσεις για να είναι η Ελλάδα ισχυρή και να αντιμετωπίζουμε με επιτυχία τα όποια προβλήματα στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ. Θα απαντήσω και σε δύο-τρεις ερωτήσεις, εν όψει και τού χρόνου".

ΜΠΑΤΑΡΓΙΑ (ΕΤ1): Κύριε Πρόεδρε, ενημερωθήκατε - όπως είπατε - για τις εξαγγελίες που πρόκειται να γίνουν αύριο σχετικά με το Εθνικό Απολυτήριο. Θα ήθελα πρώτα να μας πείτε: Πως ακούσατε τις εξαγγελίες αυτές; Και ένα δεύτερο: Μιλήσατε προηγουμένως για την ανάγκη στήριξης των δημοσίων Πανεπιστημίων και με δεδομένο το συνταγματικό πλαίσιο, θα ήθελα να μας πείτε πώς βλέπετε την πρόταση του Υπουργείου Παιδείας για αναθεώρηση του Συντάγματος και ίδρυση Πανεπιστημίων από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και ΟΤΑ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οσον αφορά το πρώτο θέμα: Τις σχετικές προτάσεις του Υπουργείου Παιδείας, τις βρίσκω πολύ θετικές. Είναι προτάσεις τις οποίες θα εκθέσει αύριο (31.5.96) ο Υπουργός Παιδείας και δεν θα πρέπει εμείς σήμερα να τις προκαταλάβουμε. Και όπως είπα, θα υπάρξει και συζήτηση στη Διακομματική Επιτροπή. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι τα όσα εξαγγέλλονται, δεν είναι θέσφατα. Μία κοινωνία αποκτά συνοχή και μία κοινωνία στηρίζει μια πολιτική, αν υπάρξει διάλογος. Και αυτόν ακριβώς το διάλογο επιδιώκει το Υπουργείο Παιδείας.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Συγγνώμη που παρεμβαίνω, κύριε Πρόεδρε, αλλά επιτρέψτε μου να προσθέσω ότι πολύ σύντομα μετά την εξαγγελία θα συγκαλέσουμε τη Διακομματική Επιτροπή. Ελπίζουμε να υπάρξει ανταπόκριση, ώστε οι λεπτομέρειες πια αυτού του συστήματος να μπορούν να συζητηθούν και να αποφασισθούν.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οσον αφορά το δεύτερο θέμα, που θίξατε, νομίζω ότι το παρουσιάσατε με ένα τρόπο ο οποίος δημιουργεί μία λάθος εντύπωση: Τα δημόσια Πανεπιστήμια της χώρας έχουν τη δυνατότητα να οργανωθούν κατά διαφορετικούς τρόπους. Εγώ όταν ομιλώ για ιδιωτικά Πανεπιστήμια, ομιλώ για επιχειρηματικά Πανεπιστήμια. Διότι πολλές φορές γίνεται λόγος για ιδιωτικά Πανεπιστήμια (λέγεται ότι και τα Πανεπιστήμια στο εξωτερικό είναι ιδιωτικά). Εμείς δεν κοιτάζουμε το νομικό τύπο, τη νομική μορφή. Οι νομικές μορφές μπορεί να είναι διαφορετικές. Το θέμα στην ουσία είναι ποιός κατευθύνει την Παιδεία. Λοιπόν, εμείς - λέει το Σύνταγμα και θέλουμε να έχουμε ως κριτήριο το Σύνταγμα και πρέπει να έχουμε ως κριτήριο το Σύνταγμα - δεν θέλουμε επιχειρήσεις - Πανεπιστήμια ή Πανεπιστήμια - επιχειρήσεις. Δεν πιστεύουμε ότι συμβάλλουν οι επιχειρήσεις - Πανεπιστήμια στην Παιδεία.

ΜΠΑΤΑΡΓΙΑ: Με την πρόταση όμως τη συγκεκριμένη που υπάρχει, λέτε ότι συμφωνείτε επομένως. Δεν είναι τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια, είναι τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα: Ο τύπος δεν μας ενδιαφέρει. Μας ενδιαφέρει η ουσία.

ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ (ΜΕΓΑ): Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα των απεργιακών κινητοποιήσεων, με τις οποίες απειλούν μέσα στις εξετάσεις οι διοικητικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Παιδείας, εάν δεν τους καταβληθεί το επίδομα παραγωγικότητας. Συναντηθήκατε με κάποια Επιτροπή τους. Θέλουν την εξίσωση με τους άλλους συναδέλφους τους. Ποιά ήταν η δική σας τοποθέτηση πάνω σ' αυτό και εάν θα έχουμε φέτος ομαλές γενικές εξετάσεις.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είναι γνωστό ότι εδώ και αρκετό χρονικό διάστημα (περίπου δύο χρόνια και περισσότερα) πολλά Υπουργεία ερρύθμισαν με ειδικό τρόπο ορισμένα προβλήματα των υπαλλήλων τους. Δέχθηκαν αιτήματα σε σχέση με επιδόματα. Και αυτή τη στιγμή κυριαρχεί μια αναρχία στον τομέα αυτό. Γι' αυτό ακριβώς, έχω ζητήσει από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών (από τον πρώτο γιατί είναι αρμόδιος για τη Διοίκηση, από τον δεύτερο γιατί είναι αρμόδιος για τα έξοδα του κράτους), να ετοιμάσουν μια εισήγηση για την επιδοματική πολιτική, για το πώς αντιμετωπίζεται αυτό το οποίο θα αποκαλούσα "χάος", γιατί περί "χάους" πρόκειται, πώς θα πρέπει να υπάρξουν ενιαίοι κανόνες και μία ενιαία πολιτική. Ελπίζω πολύ σύντομα, γιατί έχει ήδη γίνει η προεργασία, να συζητηθεί το θέμα αυτό στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα (και εννοώ τις αμέσως επόμενες εβδομάδες), προκειμένου να υπάρξουν κοινές κατευθύνσεις και μία κοινή αντιμετώπιση. Μέσα στο πλαίσιο αυτό θα εξετάσουμε και το θέμα το οποίο έθεσαν οι υπάλληλοι του Υπουργείου Παιδείας, καθώς και τα θέματα τα οποία έχουν θέσει οι υπάλληλοι άλλων Υπουργείων. Δεν είναι σωστό και δεν πρέπει να συνεχίσουμε αυτή την πολιτική, του να

δίνουμε εδώ και εκεί και να μην ξέρουμε τι κάνουμε συνολικά. Πρέπει να υπάρξει μία ενιαία πολιτική. Και πρέπει να υπάρξει μία μεταχείριση η οποία να είναι ίδια για όλους.

ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ: Και αν οι υπάλληλοι του Υπουργείου Παιδείας επιμείνουν;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με συγχωρείτε, αυτό είναι θέμα των υπαλλήλων. Εγώ θα προσπαθήσω να λύσω το θέμα ή - αν θέλετε - θα λύσω το θέμα.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ: Κύριε Πρόεδρε, με όλα αυτά που μας είπατε προηγουμένως, θα ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: Μπορούμε να πούμε ότι προχωρείτε αυτή την ώρα σε μία πραγματική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Το σύνολο των θέσεων που μόλις ακούσαμε από σας, κύριε Πρόεδρε, μοιάζει σαν μια βαθειά εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, τέσσερα χρόνια πριν από το 2000. Είναι πράγματι έτσι, κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: "Πραγματική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση" είναι ένας μεγάλος λόγος, που εμένα δεν μου αρέσουν τα μεγάλα λόγια. Εγώ, εκείνο το οποίο θέλω είναι να μεταρρυθμίζουμε συνεχώς. Εμείς δεν σταματάμε ποτέ. Προχωρούμε συνεχώς και πάντα μπροστά. Σας ευχαριστώ πολύ.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Ευχαριστούμε για μια ακόμη φορά τον κ. Πρωθυπουργό, για την έμπνευση που μας έδωσε να συνεχίσουμε το πρόγραμμά μας και να επισπεύσουμε την εφαρμογή του. Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Και εγώ σας ευχαριστώ.
